

**УТВРЂИВАЊЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ПОЛИЦИЈСКИХ
СЛУЖБЕНИКА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ МИНИСТАРСТВА
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА НАДЗОР ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ**

Бојан Јанковић
Саша Милојевић

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Јездимир Рачић

Министарство унутрашњих послова Републике Србије

Апстракт

Милитарни систем обезбеђења државне границе, актуелан у другој половини XX века, који се базирао на линијском концепту обезбеђења, превазиђен је и није у примени у развијеним земљама Европе, јер је у прошлости био у функцији заштите државне границе од потенцијалног агресора. Данас, у примени је полицијски систем обезбеђења државне границе, базиран на линијско-дубинском концепту, чији је циљ супротстављање прекограничном криминалу. Добро организована заштита државних граница, коју спроводи гранична полиција, може бити, уз сарадњу са другим релевантним субјектима задуженим за унутрашњу безбедност, делотворан филтер у онемогућавању свих облика прекограничног криминала. Активности и мере које предузима гранична полиција морају бити део система заштите унутрашње безбедности, што значи да ефикасан надзор државне границе гарантује виши степен безбедности једне државе. Предуслов за ефикасно спровођење надзора државне границе јесте да активности и мере, које се спроводе на граници, предузимају добро обучени и едуковани припадници граничне полиције. Аутори у раду желе да утврде који је ниво оспособљености припадника граничне полиције МУП-а Републике Србије на пословима контроле прелажења и обезбеђења државне границе. Они у раду износе резултате емпиријског истраживања у коме је анкетирано 64 припадника граничне полиције, који обављају послове обезбеђења и контроле прелажења државне границе, у циљу утврђивања њихове оспособљености за надзор

државне границе. У закључним разматрањима аутори, на основу анализе резултата истраживања, предлажу решења у циљу подизања нивоа оспособљености за ефикасан надзор државне границе.

Кључне речи: гранична полиција, оспособљеност, надзор, граница.

1. Увод

Граничне полиције, као један од субјеката супротстављања прекограничном криминалу, у свету су организоване на различите начине, у зависности од: политичке и економске уређености земље, дужине државне границе, конфигурације терена на граници, као и најизраженије проблематике у појединим регионима. Милитарни систем обезбеђења државне границе, који се базирао на линијском концепту обезбеђења, превазиђен је и није у примени у развијеним земљама Европе, јер је у прошлости био у функцији заштите државне границе од потенцијалног агресора. Данас, у примени је полицијски систем обезбеђења државне границе, базиран на линијско-дубинском концепту, чији је циљ супротстављање прекограничном криминалу (Милојевић, 2009: 37). У већини држава, укључујући и све чланице Европске уније, делатност граничне безбедности у надлежности је Министарства унутрашњих послова (Милојевић и Јанковић, 2012: 116).

Један од најефикаснијих начина супротстављања прекограничном криминалу јесте ефикасан надзор државне границе. Ефикасан надзор државне границе данас се најефективније остварује путем концепта интегрисаног управљања границом - ИУГ (*Integrated Border Management – IBM*). Концепт, развијен у земљама Европске уније, а у Републици Србији прихваћен, се заснива на два принципа: први, да границе морају бити отворене за сарадњу, за слободну трговину и кретање људи преко границе и други, да границе морају бити затворене за све криминалне активности и друге активности које угрожавају стабилност држава. У Републици Србији је усвојен 2006. године, када је усвојена Стратегија о интегрисаном управљању границом Републике Србије (Стратегија, 2006), а потврђена кроз одредбе Закона о заштити државне границе (Закон, 2008), којим је утврђено да гранична полиција бригу око безбедности границе спроводи кроз две делатности, контролу прелажења и обезбеђења државне границе. Управа граничне полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије обавља управљачку функцију у односу на послове организационих јединица у њеном саставу које су надлежне за послове контроле прелажења и обезбеђења државне границе. (Субошић, 2010: 78) Контрола прелажења државне границе (гранична контрола) и обезбеђење државне границе у циљу очувања њене неповредивости, сузбијања одређених деликата и заштите људи и животне средине, представљају два основна чиниоца заштите државне границе (Милетић и Југовић, 2009: 244).

У Републици Србији појам граничне контроле је дефинисан Законом о заштити државне границе: „Гранична контрола је контрола лица и путних исправа, контрола превозног средства и контрола робе која се врши на подручју граничног прелаза у вези са намераваним преласком државне границе или непосредно по извршеном преласку државне границе и друга законом одређена контрола промета лица, робе, услуга, превозних средстава, животиња и биљака преко државне границе.“ (Закон, 2008: 24) Овако дефинисан појам граничне контроле за овај рад је доста широк, јер обухвата радње и поступке, осим полиције, и других државних органа. Како је предмет овог рада гранична контрола коју обавља гранична полиција, наведени појам би се могао дефинисати као контрола лица, путних исправа и превозних средстава, коју врши гранична полиција на подручју граничног прелаза у вези са намераваним преласком државне границе или непосредно по извршеном преласку државне границе.

Обезбеђење државне границе представља спречавање промета људи и роба преко граничне линије, а изван за то предвиђених прелаза, као и спречавање прекограничног криминала. Закон о заштити државне границе Републике Србије обезбеђење државне границе дефинише на следећи начин: „Обезбеђење државне границе обухвата скуп мера, радњи и овлашћења која се предузимају уз државну границу, на делу државне границе између граничних прелаза и на граничним прелазима после редовног радног времена у циљу спречавања недозвољеног прелажења државне границе и заштите њене неповредивости.“ (Закон, 2008: 48)

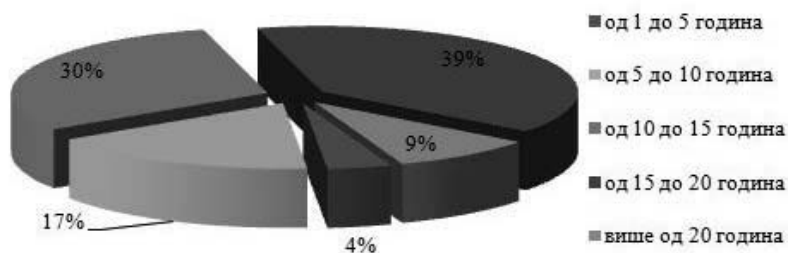
2. Узорак и методе рада

Да би се увидело да ли су припадници граничне полиције МУП-а Републике Србије оспособљени за обезбеђење и контролу прелажења државне границе, као једног од начина супротстављања прекограничном криминалу, спроведено је емпиријско истраживање. Истраживање је спроведено методом испитивања коришћењем технике анкетања (Милошевић и Милојевић, 2001: 211-213). Том приликом анонимно су анкетирани припадници граничне полиције МУП-а Републике Србије анкетним листом (упитником) који се састојао из три групе питања. Прва група питања је имала општи карактер, односно односила се на прикупљање података о анкетираној популацији, дужини радног стажа у МУП-у и граничној полицији, полу, итд. Друга група питања се односила на едукацију припадника граничне полиције која се односи на тему контроле и обезбеђења државне границе. Последња група питања односила се на едукацију припадника граничне полиције, која се односи на кријумчарење људи, један од облика криминала који у последње

време највише угрожава границе Републике Србије, као и њен безвизни режим у односу на државе Европске уније.¹

Истраживање је спроведено у периоду септембар-децембар 2011. године, на узорку од 64 полицијска службеника који обављају послове обезбеђења и контроле прелажења државне границе и који су изабрани методом диспропорционалног стратификованог узорка из популације полицијских службеника Управе граничне полиције МУП-а Републике Србије. У наведеној Управи попуњено је 3240 радних места од систематизованих 4484 (Влада Републике Србије, 2011: 89), тако да испитивани узорак представља око 2% од целе популације запослених. Међутим, узорак је далеко већи ако се он само посматра у односу на број полицијских службеника (ОСЛ), без другог особља. Репрезентативност узрока се огледа и у томе што су анкетирани искусни полицијски службеници, који већ дуго раде у МУП-у Републике Србије, односно на пословима обезбеђења и контроле прелажења државне границе, што значи да су анкетирани адекватни саговорници.

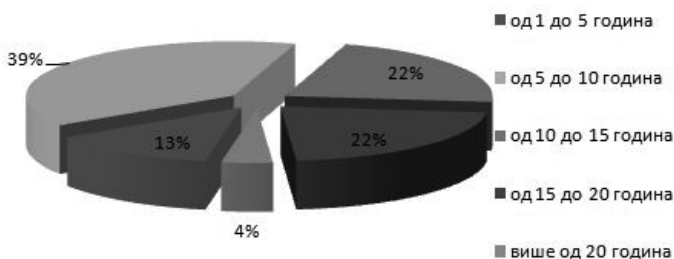
У истраживању „малих еснафских група“, као што је, на пример, гранична полиција, далеко је важније наћи релевантне испитанике и направити прави одабир тема него потенцирати велики број анкетираних, односно много је битније остварити квалитативан увид у испитивану проблематику, него квантитативан, посебно имајући у виду релативну ограниченост узорка у односу на општу популацију (Симоновић, 2011: 13). Највећи број анкетираних службеника (39,06%) је запослен у МУП-у Републике Србије између 15 и 20 година, а затим следе службеници који су запослени између 10 и 15 година (29,69%), итд.

Графикон 1 - Структура анкетираних полицијских службеника граничне полиције у односу на дужину радног стажа у МУП-у Републике Србије

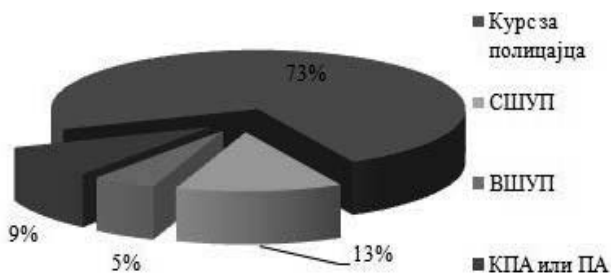
Исто тако није ни мали проценат службеника који су запослени у граничној полицији дужи низ година. Највише их је запослено (39,06%) између 5 до 10 година, а затим следе од 10 до 15 и 15 до 20 година (по 21,88%).

¹ Колико су угрожене границе Републике Србије овим кривичним делом може се видети из Извештаја МУП-а Републике Србије за 2011. годину, у коме је наведено да је 2011. године против 297 лица поднето 170 (89 у 2010. години) кривичних пријава због организованог илегалног пребацивања преко државне границе 3.083 (393) лица.

Графикон 2 - Структура анкетираних полицајских службеника граничне полиције у односу на дужину радног стажа у Управи граничне полиције

Од свих анкетираних полицајских службеника граничне полиције њих 73,44% је завршило курс за полицајца опште надлежности, њих 12,5% је завршило Средњу школу унутрашњих послова у Сремској Каменици, Вишу школу унутрашњих послова у Земуну је завршило њих 4,69%, а Криминалистичко-полицајску академију или Полицајску академију њих 9,37%.

Графикон 3 - Структура анкетираних припадника граничне полиције у односу на врсту завршене школе

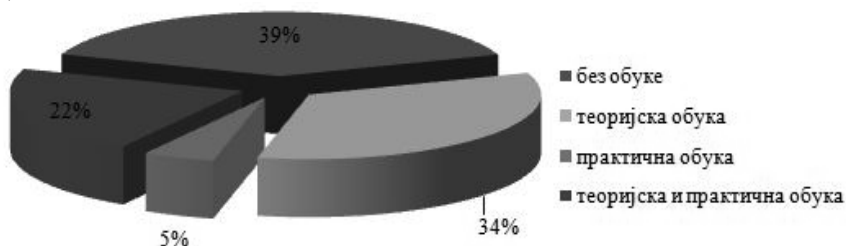
Што се тиче пола анкетираних полицајских службеника, он одражава однос у броју укупно запослених оперативних радника у МУП-у Републике Србије.² Од укупног броја анкетираних полицајских службеника, 17,19% чине особе женског пола, док 82,81% чине запослени мушког пола.

3. Резултати и дискусија истраживања

Улога граничне полиције у супротстављању прекограничном криминалу пре свега се остварује кроз ефикасну контролу прелажења и обезбеђења државне границе. Да би се остварила ефикасна активност у наведеним пословима, предуслов јесте адекватна обука и едукација припадника граничне полиције у тој области.

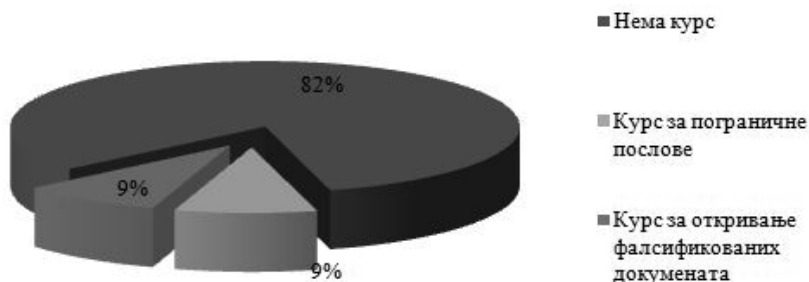
² Према подацима из новембра 2009. године, жене чине 20,64 одсто укупног броја запослених у МУП-у Републике Србије, а од тога 7,49 % има статус униформисаног овлашћеног службеног лица и 19,95 % статус овлашћеног службеног лица. Опширније: Литавски, 2011:9.

У вези са наведеним, испитаницима је постављено питање којим се желело утврдити да ли су током школовања имали било какав вид обуке везан за обезбеђење и контролу прелажења државне границе. Њих 39,06% се изјаснило да нису имали ниједан облик обуке везан за наведену тему, док је њих 34,38 % рекло да су имали само теоријску обуку. Најмањи број анкетираних (4,69%) се изјаснило да су имали само практичну обуку, а њих 21,88% се изјаснило да је прошло и теоријску и практичну обуку у вези обезбеђења и контроле прелажења државне границе. Добијени подаци указују да велики број припадника граничне полиције током полицијског школовања није имао ниједан облик едукације на тему контроле и обезбеђења државне границе. Један мањи број се изјаснио да је имао едукацију на ову тему, али поставља се питање у ком обиму, јер је познато да ни у једној полицијској образовној установи не постоји ниједан предмет који искључиво разматра проблематику контроле и прелажења државне границе, тако да будући полицијски кадрови немају ни могућност да се шире упознају са овом облашћу полицијског рада. Они који су се изјаснили да су имали неку врсту обуке, могли су посредно да је добију једино кроз едукацију у другим предметима.

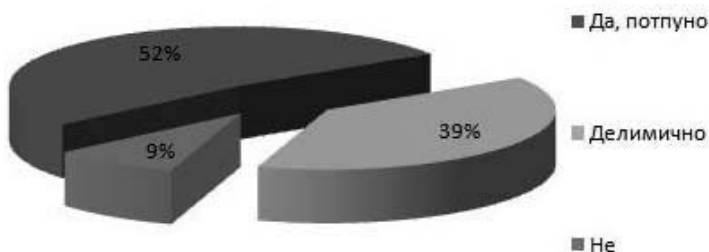
Графикон 4 - Приказ анкетираних припадника граничне полиције који су током школовања имали обуку везану за обезбеђење и контролу прелажења државне границе

Следеће питање које је постављено испитаницима се односило на евентуални завршетак посебног курса или обуке у вези контроле прелажења и обезбеђења државне границе. Чак 82,81% њих се изјаснило да нису прошли ниједан облик едукације на поменуту тему, а 17,19% се изјаснило да јесу, односно пет службеника се изјаснило да је завршило курс за пограничне послове и пет курс за откривање фалсификованих докумената. Један службеник се изјаснио да је завршио противдиверзиони курс који није директно везан за обезбеђење и контролу прелажења државне границе, али се може, у појединим случајевима, применити и у наведеним пословима, нарочито у ситуацијама кријумчарења експлозивних материја. Подаци указују да полицијски службеници граничне полиције нису довољно едуковани за основне послове граничне полиције - обезбеђење и контролу прелажења државне границе.

Графикон 5 - Приказ припадника граничне полиције који су завршили курс или обуку у вези обезбеђења и контроле прелажења државне границе

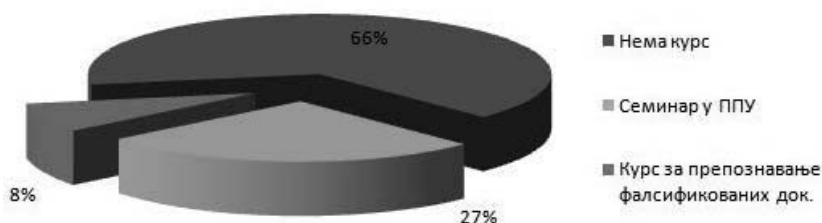
Интересантни су ставови испитаника у којима су изнели оцену сопствене обучености у пословима обезбеђења и контроле прелажења државне границе. Нешто више од половине испитаника (51,56%) је оценило да су они у потпуности обучени у пословима обезбеђења и контроле прелажења државне границе, док је њих 39,06% оценило да су делимично, а 9,38% је оценило да нису обучени за наведене послове. Иако током школовања нису имали обуку за ове послове, нити су у служби завршили посебан курс, већина испитаника сматра да су у потпуности едуковани за обављање ових послова. Дугогодишњом праксом се може надоместити одређени недостатак теоријског знања, али не у потпуности, јер једино спој теорије и праксе може донети успех. Према томе, можемо закључити да ставови испитаника нису у потпуности објективни, односно појединци прецењују своје способности и знања.

Графикон 6 - Оцена сопствене обучености припадника граничне полиције на пословима обезбеђења и контроле прелажења државне границе

Приликом извршења транснационалних кривичних дела, ради преласка државне границе често се користе фалсификоване путне исправе, а задатак службеника граничне полиције јесте да осујете њихову намеру. Да би се открила фалсификована путна исправа неопходно је да се припадници граничне полиције упознају са начином фалсификовања и са заштитним елементима одређеног документа. У том смислу је и постављено наредно питање: „Да ли сте завршили посебну обуку или курс за идентификацију фалсификованих докумената?“ Њих 65,62% се изјаснило да није завршило ниједан облик едукације на наведену тему, а 34,38% испитаника се изјаснило да је имало

одређен курс. Од укупног броја испитаника који су се изјаснили да су имали едукацију из ове области, њих 17 је завршило једнодневни семинар у подручној полицијској управи, под називом „Препознавање заштитних елемената путних исправа“, а њих 5 је завршило курс за препознавање фалсификованих докумената. Контролу исправности путних исправа свакодневно на граничним прелазима, 24 часа, обављају полицијски службеници граничне полиције. Ако они претходно нису упознати са начинима фалсификовања путних исправа и начинима њихове заштите, а изнети подаци указују да већина од њих није, поставља се питање шта и кога они контролишу.

Графикон 7 - Приказ припадника граничне полиције који су завршили одређени курс или обуку у вези са фалсификовањем путних исправа

Као што је већ наведено, последња група питања односила се на едукацију припадника граничне полиције, која се односи на кријумчарење људи, један од облика криминала који у последње време највише угрожава границе Републике Србије. Прво питање из ове групе имало је за циљ да се провери да ли су анкетирани службеници током школовања, у оквиру наставних предмета или ван њих, имали било какав облик едукације у вези с кријумчарењем људи. Око 70% испитаника се изјаснило да током школовања нису имали ниједан облик едукације у вези с кријумчарењем људи. Осталих 30% се изјаснило да су имали кратке семинаре о кријумчарењу људи. Ниједан испитаник се није изјаснио да је имао едукацију у оквиру одређеног школског предмета. То је и нормално, јер се мора имати у виду структура испитаника, у којој је њих 9,37% завршило Криминалистичко-полицијску академију или Полицијску академију, односно једине полицијске образовне установе на којима је могуће изучавање предмета Илегалне миграције и трговина људима. Међутим, како је тај предмет изборни, може се чак десити да ниједан од анкетираних припадника граничне полиције није имао ниједан облик едукације на тему кријумчарења људи. Кратко речено, добијени подаци су поражавајући и није их потребно даље коментарисати.

Како се из претходних одговора могло видети да припадници граничне полиције током школовања нису имали адекватну едукацију у вези с кријумчарењем људи, поставља се питање да ли се нешто променило, унапредило, након њиховог запослења у граничној полицији. Због тога је следеће

питање гласило: „Да ли сте током службе завршили посебне курсеве везане за кријумчарење лица преко границе?“

Чак 78,13% је дало негативан одговор, а 21,87% се изјаснило да је завршило неки облик курса. Од укупног броја испитаника, њих 18,33% се изјаснило да су завршили дводневне курсеве у трајању од 8-10 часова који су се организовали у подручним полицијским управама, њих 3,13% да су завршили курс „Начини кријумчарења и трговине људима, препознавање потенцијалних жртава и њихових извршиоца“, а само један испитаник (1,56%) је одговорио да је завршио семинар ОЕБС-а посвећен трговини људима. Из изнетих података може се уочити да је едукација везана за кријумчарење људи за нијансу подигнута на мало виши ниво, у односу на стање током школовања, али и то је далеко од пожељног стања.

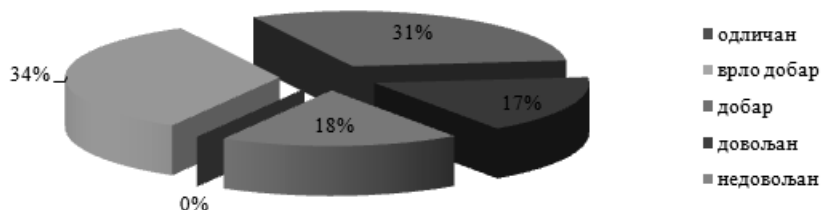
Графикон 8 - Структура анкетираних припадника граничне полиције у односу на врсту завршене школе

Још један од могућих начина едукације припадника граничне полиције око тематике кријумчарења људи јесте да их на састанцима, пре ступања на смену, или током редовних месечних састанака руководиоци упознају са откривеним случајевима кријумчарења људи у другим станицама граничне полиције или организационим јединицама МУП-а Републике Србије, правцима и начинима пребацивања лица преко границе. Испитаницима је постављено питање да ли их њихови руководиоци информису на претходно наведени начин, а њих 56,25% се изјаснило да руководиоци то редовно чине, 29,69% да то чине понекад, а 14,06% да то не раде то уопште. За разлику од осталих облика едукације на тему кријумчарења људи, може се констатовати да је овај најинтензивнији, мада ни он није заступљен у довољној мери, јер информисање о трендовима везаним за кријумчарења људи мора бити свакодневно.

Графикон 9 - Структура одговора на питање да ли их на састанцима руководиоци информишу о трендовима и случајевима у вези са трговином људима

Последње питање у анкети је било да испитаници оцене своја сазнања о кривичном делу кријумчарења људи, начину његовог извршења, правцима пребацивања лица преко границе, као и начинима супротстављања овом виду криминала. Занимљиво је да ниједан испитаник своје знање о наведеном проблему није оценио са одличном оценом, што показује једну дозу самокритичности. Међутим, већ следећа оцена свог знања – врло добар, показала је друго светло, јер се више од трећине испитаника изјаснила да своје знање оцењује на овом нивоу, а скоро трећина испитаника је своје знање оценило оценом добар. Највећи степен самокритичности показала је трећина испитаника која је своје знање оценила као задовољавајуће, односно незадовољавајуће.

Графикон 10 - Процентуални приказ одговора анкетираних припадника граничне полиције на питање да оцене своја сазнања о кривичном делу трговине људима

4. Закључак

Досадашњи обим спроведене обуке припадника граничне полиције не може на адекватан начин да одговори на проблематику са којом се у служби они касније сусрећу. И поред спровођења основне обуке и великог броја различитих специјалистичких курсева, систем обуке граничне полиције треба модернизовати и побољшати, у смислу креирања плана и програма за даље усавршавање стечених знања. Потребна је перманентна едукација припадника граничне полиције у свим областима рада, али је потребно спроводити и специјализоване обуке. У спроведеном емпиријском истраживању уочена је слаба обученост припадника граничне полиције по питању контроле и обезбеђења државне границе, фалсификованих документа и кријумчарења

људи. Сва наведена питања би се морала изучавати на специјализованом курсу за граничну полицију.

Сматрамо да су почетни проблеми у формирању Управе граничне полиције МУП-а Републике Србије и преузимање обезбеђења државне границе, превазиђени и да се квалитет рада мора подићи на виши ниво. То се може постићи на тај начин што се будући припадници граничне полиције неће примати у Управу док не заврше курс за граничну полицију, а садашњи запослени морају завршити краће специјализоване курсеве у вези послова на којима су распоређени. У сваком случају, систем обуке граничне полиције неопходно је ускладити са стандардима и најбољом праксом Европске уније, јер Република Србија тежи да буде њен пуноправни члан. У том смислу потребно је реализовати међународну сарадњу усмерену на едукацију и усавршавање кадрова граничне полиције у виду обука, семинара, саветовања, студијских путовања и других видова размене искустава из области рада граничне полиције. Могући су и облици заједничких обука са припадницима других служби укључених у процес интегрисаног управљања границом, као и заједничке обуке са припадницима суседних пограничних служби. Имајући у виду задатке и одговорности служби укључених у управљање на граници, у основну обуку сваке службе треба укључити основне процедуре других служби. Потребно је израдити планове и наставне програме и организовати перманентну заједничку обуку за реализацију заједничких активности, у складу са концептом интегрисаног управљања границом, имајући у виду нове административне процедуре заједничког деловања граничних служби са граничним службама суседних земаља.

На крају, из свега изнетог може се доћи до закључка да ефективна контрола преласка и обезбеђења државне границе у великој мери зависи од адекватно едукованог кадра граничне полиције. У Републици Србији гранична полиција је веома важан субјект у супротстављању свим облицима криминала, а њена улога би била још значајнија када би подигла своје капацитете, пре свега кроз бољу едукацију својих кадрова.

5. Литература

1. Литавски, Ј. (2011). Повећање броја жена у полицијској служби, Збирка предлога практичне политике за реформу полиције у Србији, број 4, Београдски центар за безбедносну политику, Београд.
2. Милетић, С., Југовић, С. (2009). Право унутрашњих послова, Криминалистичко-полицијска академија, Београд.
3. Милојевић, С. (2009). Основи полицијске тактике, Криминалистичко-полицијска академија, Београд.
4. Милојевић, С., Јанковић, Б. (2012). Упоредни приказ граничних полиција држава насталих распадом Социјалистичке Федеративне Репу-

- блике Југославије и граничне полиције Републике Србије. *Страни правни живот*, 2012 (1), стр. 115-137.
5. Милошевић, Н., Милојевић, С. (2001). Основи методологије безбедносних наука. Полицијска академија, Београд.
 6. МУП Републике Србије (2012). Најзначајнији резултати МУП-а Републике Србије у 2011. години, Београд.
 7. Симоновић, Б. (2011). Истраживање ставова припадника криминалистичке полиције МУП-а Републике Србије о стратешком приступу сузбијања криминала. *Безбедност*, 53(1), стр. 5-27.
 8. Стратегија о интегрисаном управљању границом Републике Србије, "Службени гласник РС", број 11/2006.
 9. Субошић, Д. (2010). Организација и послови полиције, Криминалистичко-полицијска академија, Београд.
 10. Влада Републике Србије (2011). Одговори на упитник Европске комисије-поглавље 24: Правда, слобода и безбедност, Београд.
 11. Закон о заштити државне границе, "Службени гласник РС", број 97/2008.

**ESTABLISHING QUALIFICATION OF BORDER
POLICE OFFICERS OF THE MINISTRY OF INTERIOR
OF THE REPUBLIC OF SERBIA FOR
STATE BORDER CONTROL**

Summary

Military system of state border security, relevant in the second part of the 20th century, which was based on the line concept of security, has been superseded and is not applied in the developed European countries, since in the past it functioned as a state border protection from a potential aggressor. Nowadays, the applied police system of border security is based on the line and in-depth concept, aimed at countering cross-border crime. Well-organized protection of state borders, conducted by the border police, may be, together with cooperation with other relevant bodies responsible for internal security, an effective filter in preventing all forms of cross-border crime. Activities and measures taken by the border police must be a part of the protection system of internal security, which means that effective border surveillance guarantees a higher level of a state security. Prerequisite for the effective implementation of border surveillance is that actions and measures, implemented at the border, are taken by well trained and educated members of the border police. The authors of this paper wanted to determine the qualification level of members of the Border Police of the Ministry of Interior of the Republic of Serbia assigned to the position of border-crossing control and state border security. This paper presents the results of the empirical research in which 64 members of the border police, who perform security and the border crossing control jobs and who were

selected using a disproportionate stratified sample method from the population of police officers from the Border Police Directorate, Ministry of Interior of the Republic of Serbia, were polled in order to determine the level of qualification for border surveillance. The above sample represents about 2% of the entire population of employees in the Border Police Directorate. The questionnaire consisted of three groups of questions. The first group of questions had a general character, that is, they related to the collection of data on the surveyed population, length of service in the Ministry of Interior and the Border Police, gender, etc. The second group of questions related to education of the Border Police officers concerning the theme of control and border security. The last group of questions related to the training of Border Police officers regarding human trafficking, a type of crime that has been threatening both the borders of the Republic of Serbia the most in recent years, and its visa-free regime with the European Union states. The results of the research showed that members of the Border Police are not sufficiently trained to control the border, because, while being educated at police training institutions, most of them did not have any, or had insufficient number of subjects related to border issues. In conclusion, the authors propose solutions in order to increase the level of qualification for effective border surveillance based on the research results analysis. The solutions relate both to education of those currently employed at the Border Police Directorate of the Ministry of Interior of the Republic of Serbia, and to the new staff, who are educated within the police education system